

Katoliški centrum in krščanski socialisti.

DUNAJ 20. Neki priobčen komuniké pravi: Katoliški centrum je imel danes pod predsedstvom dra. Kathreina sejo. Na dnevnem redu je bilo vprašanje, ki so ga prinesli razni listi o združenju centruma s krščanskimi socialisti. Klub je pooblastil predsednika, naj deluje v smislu, da se združite obe stranki.

Veliki knez Ciril.

PETROGRAD 20. Veliki knez Ciril se je podal včeraj v Italijo v svrhu popolnega ozdravljenja.

Ruska carica-udova.

KODANJ 20. »Ritzavov biro« izjavlja, da so vesti, ki so razširjene v inozemstvu o boleznih ruske carice udove, neosnovane. Carica se je včeraj udeležila dvornega obeda.

Novi diplomatski agent.

SOFIJA 20. Novoimenovani srbski diplomatski agent Sveta Šimić je dospel danes semkaj.

Novi španski prestolonaslednik.

MADRID 20. Kakor poroča uradni list, je bil infanz Alfonz Marija, sin pokojne princesinje asturske, proglašen španskim prestolonaslednikom. Naslov »prince asturski« mu pa za sedaj ni bil podeljen.

Pogreb saškega kralja.

DRAŽDANE 20. V katoliški dvorni cerkvi je bila danes ob 11. uri predpoludne maša zadušnica, katere so se udeležili kralj, kraljica udova, princ Ivan Jurij in Maks, princesinja Matilda, nadvojvodinja Marija Josipa, nadvojvoda Fran Ferdinand in Karol, hohenzollernski in virstemberški principi, potem dvorni in državni dostojanstveniki ter inozemska vojaška dostojanstva.

Princesinja asturska.

MADRID 20. Truplo martve princesinje asturske je bilo prepeljano včeraj v kraljevsko grobnico v Escorial.

Z'ornica se je danes zopet sešla.

Kuga.

CARIGRAD 20. Ker se je v Port Saïdu in Dametti pojavilo nekoliko slučajev kuge, je zdravstveni svet ukazal, naj se zdravniško preiščejo vse provenijence iz rečnih mest, tako tudi iz Smirne, kjer je bil konstatiran nov slučaj kuge.

Ustaja Hererov.

VRATISLAVA 20. — Kakor poroča »Schlesische Zeitung« znašajo že sedaj stroški za nemško južno zapadno Afriko nad 100 milijonov mark. Krogi, ki so v kolonialnih zadevah dobro obveščeni, zatrjujejo, da bodo presejali skupni stroški za udušenje ustaje 200 milijonov mark.

Boj za šolo.

Dne 19. oktobra se je vršila pred državnim sodiščem razprava o pritožbi dunajskih in floridsdorfskih Čehov radi osnovanja čeških javnih ljudskih šol. Vlado je zastopal ministerjalni svetnik dr. Heigelmayer, ki je v daljšem govoru skušal dokazati, da niso Čehi na Dunaju stalno naseljeni in da češki jezik ni deželni jezik za Nižem Avstrijskem. S tem je hotel paralizirati navodilo o pritožbi, da je bilo leta 1900. glasom ljudskega štetja na Dunaju 102.974 prebivalcev, ki so prijavili češki kakor občevalni jezik, in da se skoro po vseh mestih na Niže-Avstrijskem nahajajo češke manjšine. Zanimivo je in zabeleženja vredno, kako je vladni zastopnik definiral vladno stališče ozirom na princip enakopravnosti vseh državljanov, kakor je določen v državni osnovnih zakonih. Vladni zastopnik je menil namreč: »Plemena v državi imajo pravico do negovanja in varovanja njihove narodnosti in jezika v krajih, kjer so stalno naseljena. V Tridentu in Splitu, Lvovu in na Dunaju se morejo biti vsi jeziki plemenov države enakopravni. To bi bil kace. Jednakopravnost jezikov v šoli, uradu in javnem življenju ne velja za vsaki poljubni del skupne države, ampak se presoja v okvirju deželni razmer; in le v deželah, kjer je naseljenih več plemen, je različno-jezičnih šol. Niže Avstrijsko ne pripada k takim deželah. Posamične osebe ne odločujejo, ampak sklenjene mase ljudstva.«

Ta definicija načela enakopravnosti nas more res zanimati in je vredna, da smo jo zabeležili.

Mi hočemo abstrahirati danes od vprašanja, da-li so Čehi na Dunaju stalno naseljeni v smislu vladne definicije? In da-li je češki jezik deželni jezik na Niže Avstrijskem, ali ni? Marveč se hočemo držati definicije

vladnega zastopnika. Tako malo, kakor so Čehi stalno naseljeni na Dunaju, so gotovo tudi Nemci v Trstu. Kako je torej opravičena množica nemških šol v Trstu? Že čujemo odgovor: to je kaj drugega. Nemci v Trstu vedo sami, da nimajo nikake pravice in zato tudi ne zahtevajo od občine nikakih šol. Kar je tu nemških šol, jih je zasnovala država, ker je po njenem mnenju to praktična potreba.

Dobro. Toda trditi se more, da bi stotisoči Čehov na Dunaju zaslužili od strani države vsaj toliko obzirnosti, kolikor so je deležni par tisočev Nemcev v Trstu. Kaj pa je s slovenskimi šolami v Trstu? Mi smo tu stalno naseljeni v smislu definicije vladnega zastopnika, a vendar nam država niti sama noče dati šol, niti noče prisiliti občine v to. Kje je tu vladina doselednost? Pa pogledjmo na Kranjsko! Kje so tam Nemci stalno naseljeni v smislu vladne definicije? Jedino v Kočevju! V Ljubljani nikakor ne! In vendar je ista vlada celo brzojavnim potom prisilila občino ljubljansko v snovanje nemških šol! Veljajo-li za Ljubljano drugačna načela in drugačni zakoni, nego-li za Dunaj?!

Tu nam vlada ne more izbežniti. Če je znala opravičiti svoj pritisk v prilog Nemcev v Ljubljani, ki niso stalno naseljeni v smislu nje definicije, potem ne moremo nmeti nje odpora proti zahtavi po čeških šolah na Dunaju! In če je našla modus, da je maloštevilnim Nemcem v Trstu da-si niso autohtono prebivalstvo, preskrbela toliko število šol, potem bi bila zahtevala od nje najelementarnejše pravičnost in logika, da bi bila že zdavnaj zasnovala potrebo število šol tržaškim Slovincem, ki so vrhu vsega še stalno naseljeni v smislu goraje vladne definicije!

V paraleli med Tratom in Ljubljano Nemcem v prilog na jedni, in med vedenjem vlade na Dunaju nasproti šolskim aspiracijam Čehov se izrazito zrcali tisto staro vladino stališče, s katerega ona deli avstrijske narode v take, ki naj samo plačujejo davke in dsjejo vojske, in take, ki — le uživajo privilegije.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 20. oktobra 1904

V koru blagih duš, ki se sedaj kar tope v humanitarnosti in ki jim srce krvavi radi krvi, ki se prelija na skrajnem Vztoke, se je milo-zvočno oglasila tudi naša »Triester Zeitung«. Izlesi pa pretesajo dušo naši tržaški tovarišiči grozota sedanjih hutih bojev pod Mukdenom. Gotovo je to grozno, gotovo se proti temu vsepaja čuteča človeška duša, in kamea bi moral imeti v prsih mesto srca, kogar ne pretres, ko čita, kako človek kolje in ubija človeka. In toliko smemo že reči tudi mi o sebi, da nimamo kamena v prsih. Vendar smo včerej odkrito povedali, kaj mislimo in kako sodimo o tem japonofilskem precejanju humanitete. Isto ima za nas le nekaj zopernege, nekaj, kar se nam gabi. Zakaj? Tudi to smo povedali. Hinavstvo! Samo hinavstvo! Zakaj pa niso poprej psali tako, ko je tekla ruska kri v težkih bojih proti dva-, tri-, štiri in večkratni premoči? Pravijo sicer, da je sedaj možno misliti na konec temu klanju, ker je tudi Rusija rešila čast svojega orožja z junško brambo Port-Arturja in vrednim vedenjem v bojih pod Mukdenom. Paperlapa! Bi že videli, kako bi se isti japonofili, ki sedaj tako govore in pišejo, čim bi se Rusija spustila v kaka pogajanja, rogali, kako da jo je užugala mala Japonka in kako je morala — Rusija namreč — ponižno bersčiti za mir. Če japonofili govore sedaj za saustavljenje prelivanja krvi, ne govore radi čute človekoljubja, ampak radi misli, da bi se stvar mogla vendar zaključiti neugodno za Japonce. Govori in piše torej le zavratnost nasproti Rusiji. Kdor pravično in objektivno sodi, kdor gleda položaj takov, kakoršen je v resnici, ta mora le prav dati ruskim merodajnim krogom, ako na krak' in odločno odklanjajo vsako misel izlasti na kako posredovanje od tretje strani.

Imenoma smo naveli »Triester Zeitung«, ker je v predvčerajšji številki svoj japonofilski zem tirala tako daleč, da je kar antiepirala japonako zmago in je potem zagrešila — kako bi rekli — neslanost, da je pledirala na adresu japonskega velikodušja za milost nasproti Rusom! To je že višek! Taki so ti avstrijski oficijozni, ki pa vendar zahtevajo, naj se jim prijava objektivnost! Naglasivši možnost da bi se Rusija in Japonska direktno

sporazumeli, piše »Triester Zeitung« doslovno: V Tokiju vsaj, zdi se, ne izključujejo take eventualnosti in zato da si prizadevajo, da jo pripravljajo. Prizanaša se ruski občutljivosti, in govori se, da mislijo opustiti vsako proslavo japonske zmage!

Mi bi pa rekli, da jim gredo sedaj v Tokiju druge stvari po glavi, nego pa misli na proslavo znage, sedaj, ko morajo biti pripravljani tudi na poraz, ali celo na katastrofo japonske vojske. Ako ob takih vesteh, kakoršnje prihajajo z bojišča par dni sem, »Triester Zeitung« meni, da je prišel tisti psihološki moment, ko se more apelirati na japonsko velikodušje, ki naj prizanaša občutljivosti poražene Rusije, potem je to za poslednjo žaljenje, ki le potrja vnovič, kar vemo že davno: da namreč v Avstriji oficijozni listi galopirajo na čelu slavofobstva.

Vesti o včeraj omenjeni ruski zmagi sicer niso še oficijelno potrjene. Vendar pa izhaja toliko iz petrograjskih kolikor iz angleških virov, da so pri reki Šaho dosegli velik vseh proti centum in proti levemu krilu japonske vojske. Glasom vesti v pariškem »Matinu« iz Petrograda se tam vzdržuje govorica o mnogih tisočih japonskih vjetnikov. Pa naj je že dogodek, o katerem smo poročali včeraj, imel malo veše ali malo manje dimenzije, fakt je ta, da se vsestranski priznavajo ruski vspehi in da jih ne tajé niti iz Tokija samega. Tako poroča »Reuter« iz Tokija po poročilu iz glavnega tabora Oku, da so dne 18. t. m. Rusi uničili pet japonskih bataljonov, katerim so odvzeli 8 topov. Važno je tudi, da ruska oječenja prihajajo vsaki dan rečno od severa na fronto. Simptomatično je za nastavši preobrat na bojišču tudi dejstvo, da v Parizu, kjer so bili že začeli nekako omahovati, zopet trdno verujejo v zmago Rusov.

O položaju pred in v Port Arturju ni nikakih posebnih vesti o novih napadih. Pač pa se nam napoveduje nov srdit napad.

Zaščelen je vzrok, ki se navaja za to. Neka londonska brzojavka iz Čifu priznava namreč, da so se začeli Japonci bati baitičnega brodogovja, v sled česar hočejo napeti vse svoje sile, da dobe trdnjavo v roke, predno pride rečeno brodogovje v vode vztočne Azije.

No, sledajič označajo tudi Japonci sami svoje izgube pred Port Arturjem s številko — 50.000 mrtv. h. Potem si že moremo misliti, kolike so bile njihove izgube v resnici.

Rusija je odklonila posredovanje.

Iz New Jorka poročajo »Berl. Tageblatt«, da je ruski poslanik Cassini izjavil državnemu tajniku Hayu, da Rusija hvaležno odklanja vsako ameriško posredovanje za mir.

Novo volitve v Italiji.

Ministerstvo Giolitti je priredilo političnemu svetu v Italiji presenečenje: razpustilo je zbornico ter je razpisalo nove volitve na tako kratke termine, kakor se le redkokdaj dogaja. Nove volitve se bodo vršile že 6. novembra, ožje pa 13. Ni težko ugani namena tej neglici. Opozicijske stranke naj imajo čim manje časa za volilne priprave in za agitacije. Odločbo za razpuščenje zbornice, na katere večino ni mogla več vlada zanesljivo računati, in za naglo izvršenje volitav je gotovo sodložil tudi fakt, da je ta korak vlade naperjen izlasti proti socialistom in se je ravnokar tudi oficijelno razbila dosedanja koalicija med socialisti, republikanci in radikali. S tem, da so šle te tri skupine narazen so se vladine šanse vsakako zboljšale. Da je razpuščenje naperjeno proti socialni demokraciji in proti radikalnim strankam sploh, to izhaja jasno iz ekspozicije, ki ga je povodom razpuščenja izdala vlada. V tem programu nazonanja namreč vlada, da predloži prihodnji zbornici vrsto socialno političnih zakonskih načrtov, med katerimi bodo tudi taki v preprečenje štrajkov na železnici. Jasno je torej, da hoče vlada, ako dabi zanesljivo večino, utesniti svobodo na organizaciji delavstva.

Vlada se gotovo nadeja za-se ugodnega vpelja na voitvah, ker sicer bržkone ne bi se bila odločila za tako predčasno razpuščenje zbornice. Mnogo bo izid odvisen od odlokov sv. st. lice, od vprašanja, kakovo navodilo poda vatikan svojim vernim. Nekateri krogi hočejo celo vedeti, da Giolitti računa na pomoč katoličanov — to je, tistih volilcev, ki niso katoliki le po verakem pripadateljstvu, ampak tudi po mišljenju — proti radikalnim strankam. Ali to so v t-m hipu le kombinacije, ugibanje. To eno pa je gotovo, da je Giolittijeva vlada sgrabila stvar jako energično, o čemer jo je menda vspodbujalo

tudi pričakovanje, da se je mnogokateri volilec, ki je doslej simpatiziral s socialno demokracijo, obrnil od te stranke radi dogodkov povodom zadnjega generalnega štrajka. No, saj ne bo treba dolgo čakati, da vidimo, da-li se ti vladni računi obnesejo ali ne.

Drobne politične vesti.

Tridesetletnica zagrebškega vseučilišča. V sredo dne 19. t. m. je minolo 30 let odkar se je slovesno odprlo hrvatsko vseučilišče v Zagrebu.

Luegerova 60-letnica. Bodočo nedeljo bo slavil dunajski župan Lueger svojo šestdesetletnico. Tem povodom so mu hoteli prirediti bakljado, a policijsko ravnateljstvo je to bakljado prepovedalo, češ, da zboruje sedaj niževavstrijski deželni zbor in da se je bati izgrediv od strani socialistov. Zanimivo na tem pa je, da krščansko socialni listi trde, da je vlada s to prepovedjo napravila uslugo socialni demokraciji, dočm trde nemški socialisti, da je vlada napravila uslugo le krščanskim socialistom samim, ker jih je rešila iz zadreg.

Poljaki na Pruskem. Iz Berolina poročajo, da so hotela poljska sokolska društva imeti tamkaj sestanek, na katerega so došli zastopniki iz Lipsikega, Bitterfelda, Sondershausena in Berolina. Ko je bilo zborovanje tvorjeno, je policijski uradnik isto razpustil, češ, da je to politični shod, katerega treba prej prijaviti.

Grški kralj Jurij je dospel v sredo zjutraj v Pariz. Na kolodvoru ga je pozdravil grški odposlanec Delyanis.

Francoski častniki, ki so obiskali kralja Petra v Belemgradu, so odpotovali na Francozko v sredo zjutraj. Častniki so se mudili v Belemgradu tri dni.

Angleži v Tibetu. Londonski listi poročajo, da sme oddelek angleške vojske zasesti dolino Humbi, ki je ključ do Tibeta in sicer za dobo 75 let. Tibetanci so izjavili, da tekom treh let ne morejo izplačati Angležki določene svote pol milijona funtov šterl. vojne odškodnine, ampak da bodo vojno odškodnino plačevali v manjih obrokih. Do sedaj pa ostane dolina Humbi v angleški oblasti.

Alzacija in Lotringija. Deželni odbor Alzacije in Lotringije je soglasno sprejel predlog, naj posredovanjem državnega kancelarja zvezi svet predloži državnemu zboru zakonski načrt, s katerim naj bi se Alzacija in Lotringija povzdignile v zvezo držav ter se zjednačile drugim nemškim zveznim državam. Zbornica te nove zvezne države naj bi se volila na temelju obče, esake, direktne in tajne volilne pravice.

Domače vesti.

Namestnik princ Hohenlohe. Popolnoma tih in nepričakovano se je včeraj ob 9. uri 25 minut dopoludne pripeljal semkaj novi tržaški namestnik princ Hohenlohe ter takoj prevzel namestniške posle. Gospod namestnik je še včeraj obiskal župana dra Sandrinellija, škofa dra Nagla, predsednika višjega deželnega sodišča dra Kindingerja, predsednika pomorske oblasti Ebnerja, poveljnika vojaškega okrožja GM Zieglerja in poveljnika pomorskega okrožja vit. Jedino. Danes se mu predstavi osebje namestništva.

Dober odgovor. Jeden najrdnejših v vrstah spodnje-štajarskih nemštutarjev je ptujski župan, deželni poslanec in pek Ornig. Ozirom na tega moža bi lahko tisti znani pregovor varijrali tako le: Povej, kako glaslo imaš, in jaz ti povem, kdo si. Tista skladnica laži, klevet in smradu, ki je znana pod imenom »Štajerc«, je glasilo Orniga. »Štajerc« psuje vse in blati vse, kar je slovenskega, izlasti pa posamične odlične osebe. Ča je pa kateri list njega, Orniga, mačce tise prijel, hitro vloga tožbe radi žaljenja na časti. To sta izkusila že izlasti »Südsteierische Presse« in »Slovenski Gospodar« radi pravih malenkosti, ki sta jih bila prinesla proti Ornigu. Nedavno pa sta »Slovenski Narod« in »Slovenski Štajerc« priobčila neka silno težka obdolženja proti županu ptujskemu. A glej čudo: Ornig noče, pa noče ni tožiti, ni poslati popravka, in nemški listi izjavljajo tudi, da ne bo tožil in da ne bo popravil. Da pa stvar prikažejo v čim ugodnejši luči, navajajo razne »vzroke«, zakaj da Ornig noče tožiti. Med temi »vzroki« navajajo tudi, da so ljubljanski porotniki pristranski in da od njih ni pričakovati pravične sodbe. Nu, na to očitaje daja »Sü-

steierische Presse« izboren odgovor reki: »Ljubljanski porotniki niso še nikogar po nedolžnem obsodili na smrt, pač pa se je zgodilo nekaj takega nedavnemu temu — v Mariboru!»

Primite se za nos, gospoda nemškutarji!

Nekaj posebnega. Dočim je imel »Piccolo« do sedaj kakor »bob« debele črke v naslovih nad rubriko o vojni, ima pa sinoči tako droben naslov kakor še nobenkrat, da se skoro niti ne opazja, kje začenejo vesti z bojišča. Ni jih stavljal kakor navadno na prvo mesto, ampak za znamenitimi škandaloznim procesom Murri v Italiji. Kaj neki pomenja to? Ali zmanjkuje »Piccolo« navdušenja za Japonce? Ali pa mu morda zmanjkuje — ugodnih vesti z bojišča?

Žalostne posledice Japonofilstva. — »Piccolo« poročajo z Dunaja: Rusko ministertvo za mornarico je namerilo poveriti tržaškemu tehničnemu zavodu gradnjo dveh oklopnih križarjev in šestere lovecev na torpede. Preglednja so že dozorela blizu zaključka. Kar se je dooznalo, da je predsednik tehničnega zavoda ob enem — japonski konzul v Trstu. Ta okolnost je jako ozlovoljila vojaške kroge v Petrogradu in posledice je bila ta, da so rečena dela poverili neki nemški ladjedelnici.

Mi bi si misli roke od vestlja in škodoželja, ako bi vedeli, da zadane škoda le oblastne signore v tehničnem zavodu, ki so toliko — svobodni, da pač radi izvršujejo dela za avstrijsko vojno mornarico, ob enem pa nastavljuje za ista dela na svojem podjetju italijanske ogledube. Vendar se ne moremo veseliti in obžalujemo iskreno, da je tehnični zavod zgubil ona dela, ker vemo, da je s tem izgubljenega na tisoče zaslužka za siromšne delavce.

Užitina na Goriškem. P. šej o nam: Na splošno se govori, da bo po rovezu letu financa pobirala užitino vse goriške dežele. Ali kam bodo dosedanja dacarji (katerih je okoli 60)? S kom se bodo preživljali? O tem se nič ne čuje. Veliko je tacihi, ki imajo 10, 20 let, in celo za 30 let službe. Sedaj pa naj bi jih kar naenkrat odpustili iz službe! Ali ne bi bilo to vseobčipijče?

Kam naj se ti reveži obrnejo s svojimi družinami, za to se menda ne menijo gosposde na finančnem vodstvu. Človek bi mislil, da kaj takega ni možno v državi, kjer je nekoliko pravice in humanitete! In vendar se zdi, da ni le mržnja, ampak eklenjena stvar! Smo pač v Avstriji, smo pač v našem Primorju. Ljudje, ki so vrsto let za bomo plačo zvesto vršili grenko službo (v najemnitnejem zmislu ta besede), se hkrati vidijo postavljene na cesto, brez kruha za-se in za svoje otročiče. Če je torej le iskrica čuta pravice, človekoljubja in usmiljenja v srcih odločih faktorjev, poskrbe naj, da dosednji dacarji na kateri si bodi način pridejo do primernega zaslužka in vsakdanjega kruha. Maogo se dandanes govori o socialnem problemu. In izlasti državni faktorji so, ki se toli radi — kadar moralizirajo na adreso preprijajočih se strank — sklicujejo na potrebne gospodarske in socialne reforme. Mari pa se hoče na ta način pravico reševati socialno vprašanje, da se ljudem, ki bi radi delali, kar odteza zaslužek?! Res jih ni dosti teh dacarjev in res so le skromna razred v človeški družbi, ali — ljudje so vendar s človeškimi potrebami, ki imajo pravico do življenja. Saj ne pričakujejo milščine, ampak zahtevajo le — dela in z delom spojenega poštenega zaslužka.

Poskrbi naj se torej zanje tako ali tako! **Aretovanje v Mariboru na zahtevo državnega pravdnikstva v Trstu.** V »Süddeutsche Presse« čitamo, da so v Mariboru na zahtevo državnega pravdnikstva v Trstu aretirali zlobnika Alfreda Kainza. Gre da se za zlobne obrtkovanja in izsiljevanja.

»Tržaški Sokol«. V soboto, dne 22. t. m. o tpe »Tržaški Sokol« slovenski mladini vrata nove telovadnice. Priporočalo se je mnogokrat, da slovenski stariši vpišejo svoje sinove h telovadbi in je samo umestao, da se ponovno opozori na koristi telovadbe v telesnem in duševnem oziru. Zato naj oni stariši, kateri še niso vpisali svoje čtroke, to storijo sedaj.

Vpisoval se bo tudi jutri in potem vsako sredo in soboto od 5. do 6. ure popoldne. Otroci članov plačajo mesečnih 50 st., a otroci nečlanov 1 K.

Vpisalo se je precejšnje število otrok, katere sedaj vabi »Sokol« h telovadbi. Vaje se bodo vršile za gojence-otroke vsako sredo in soboto od 5. do 6. ure popoldne, začeni od jutri dalje.

Vspored telovadnih vaj za odrasle se objavi, kadar bo telovadnica popolnoma urejena.

Na zdar!

Angleška eskadra je odpeljala v Benetke.

Imenovanje. Pomožni škof spletski Palunko, bivši kanonik vrhbosanskega kapitlja, je imenovan proštom stolnega kapitlja v Spletju.

Odlikovanje. Loboziška tovarna za čokolado in sladčice je bila z ozirom na to, da povspesuje domačo industrijo, odlikovana s tem, da sme nositi na napisu in pečatu cesarski orel ter se jej je ob jednom tudi dovolilo rabiti pridevek »e. kr. privilegovana«.

Na zdar!

Angleška eskadra je odpeljala v Benetke.

Imenovanje. Pomožni škof spletski Palunko, bivši kanonik vrhbosanskega kapitlja, je imenovan proštom stolnega kapitlja v Spletju.

Odlikovanje. Loboziška tovarna za čokolado in sladčice je bila z ozirom na to, da povspesuje domačo industrijo, odlikovana s tem, da sme nositi na napisu in pečatu cesarski orel ter se jej je ob jednom tudi dovolilo rabiti pridevek »e. kr. privilegovana«.

Tobakarna, spojena z loterijsko kolekturo v Gorici, Gosposka ulica št. 17, se odda potom javne konkurence. Vadij, ki se ima položiti, znaša 170 K, kavecija za loterijsko kolekturo pa 1500 K. Oferte je sestaviti na predpisani tiskovini ter doposlati do 10. ure predpoludne 15. novembra 1904. predstojniku e. k. finančnega inspektorata v Gorici. Več se izve iz razglasa v »Osservatore triestino« od dne 19. oktobra t. l.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradelu priredi v soboto dne 22. oktobra 1904. svoje I. redno občno zborovanje v društvenih prostorih. Spored: 1) čitnje zapisnika zadnjega zborovanja; 2) poročilo odbora; 3) poročilo upraviteljevo; 4) poročilo društvenega sodišča; 5) slučajnosti.

Odbor »Gospodarskega društva« v Trebčah se prav iskreno zahvaljuje vsem onim rodoljubom, ki so se vdeležili otvoritve »Narodnega doma«. Zahvaljuje se posebno pevskemu društvu »Slovan« iz Padrič za krasno petje in godbi iz Rimanj. Vsem kličemo krepak: živeli!

Združenimi močmi smo dosegli, kar smo namerjali. Sedaj pa prosimo blagobotnega oproščanja, da smo se tako pozno odzvali svoji dolžnosti glede objave otvoritve našega »Narodnega doma«.

Še enkrat: presrčna hvala!

Pevsko društvo »Kolo« bo izšlo danes zvečer skupne pevske vaje v prostorih »Trgovskega izobraževalnega društva«, v ulici S. Francesco št. 2, I. Istotam bodo vaje prihodajo nedeljo ob 3. uri popoldne.

Podpisano pozivlja vse pevce in pevke, naj redno zahajajo k pevskim vajah, ker bo prvi bodoči nastop že dne 13. novembra, katerega dae bo naše društvo sodelovalo na koncertu bratske »Zarje« iz Rojana.

Predsedništvo.

Tatvina. Gospa Katarina Daradin, stanojoča pri sv. Mariji Magdaleni spodnji, je prijavila večeraj na pol-ojskem komisarijatu pri sv. Jakobu, da počenši od dne 9. t. m. pa do sedaj, jej zmanjka malone vsak dan kaka dragocenost iz stanovanja. Na podlagi vseh okoliščin je soditi, da treba tatu iskati — v samej družini Daradin. Skupna vrednost doedaj ukradenih dragocenosti znaša okoli 160 K.

Na deželnem sodišču sta se vršile večeraj sledeči kazenski razpravi:

Proti 28 letnemu čevljarju Ivanu Cerar, doma iz Lukovca v karniškem okraju, radi zločina tatvine. Cerar je bil tožen, da je šel zvečer dne 2. t. m. skrivoma v stanovanje zakonik Andreja in Marije Škerl, v hiši št. 2 ulice dei Vitelli, ter da je tam ukradel raznih predmetov, katerih skupna vrednost presega svoto 10 kron. Toženeo je trdil, da je nedolžen in sodišče, ki ni imelo tehtnih dokazov o njegovi krivdi, ga je oprost lo obtožbe.

Proti 18 letni služkinji Frančiška Sever, doma od Sv. Vida pri Ljubljani, radi zločina t tvine. Čitatelji se gotovo še spominajo, kako smo poročali o tatvini, katere je bila tožena Frančiška Sever. Ona je bila v službi pri gospodičini Mileni Mandskovič v ulici G. Galati. Nekoliko dni potem, ko je Frančiška zapustila to službo, je gospodična konstatovala, da jej manjka raznih vrednostnih predmetov in nekaj komadov perila. Prijavila je tatvino na policijo in obenem izrasla sum, da je tatvina najbrže Frančiška Sever. No, par dni pozneje je pa policijski čeficjal Schabl našel Frančiško Sever v vrtni pred kolodvorom južne železnice ter jo aretoval. Večeraj je pa sodišče obsodilo Frančiško Sever na 2 meseca težke ječe poostrene jednina postom na mesec.

Iz »Skrata«. Otročja odkrito srčnost. Pri kosilu, na katero je bilo povabljenih nekaj prijateljev, je mali Emil prašal nekega povabljenca:

— Kaj pa ste vi gospod?
— Jaz dragec moj, sem inženir.
Na kar je Emil, obrajen proti očetu dejal:

— Kaj si pa trdil sinoči, da je gospod neotesanec.

Loterijske številke izrebane dne 19. oktobra t. l.

Praga	84	44	18	29	36
Lvov	34	29	5	24	38

Razne vesti.
Velika torta. Neki francoski polk, ki je v posadki v Afriki, je dobil nekega dne v dar torto, ki je bila narejena iz 5000 jajc.

V Bolgarski zelo napreduje bučelarstvo. Modernih panjev je bilo leta 1897. v Bolgarski 1762, a tega leta je to število naraslo na 21.000.

Truplo Krügerja bivšega predsednika ransvalskega bodo koncem tega meseca na posebnem parniku odpeljali v južno Afriko ter ga pokopali v Pretoriji, bivšem glavnem mestu transvalske republike.

Trgovina.
Borzna poročila dne 20. oktobra.
Tržaška borza.

Napoleoni K 19.04—19.08—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.30—239.70
Francija K 95.10—95.35, Italija K 95.10—95.35
italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.80—100.10, ogrska krona renta K 97.90—98.15, italijanska renta K 102.¼, ¾, kreditne akcije K 667.—— 669.—, državne železnice K 645.—— 647.—, Lombardi R 85.— 87.—, Lloydove akcije K 712.—— 720.—
Srečke: Tisa K 325.——330.—, Kredit K 480.— do 490.—, Bodenkredit 1880 K 309.— 319.—, B> denkredit 1889 K 299.— 309.—, Turško K 130.— do 131.— Srbake — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.

Državni dolg v papirju	100.20	100.20
„ v srebru	100.25	110.25
Avstrijska renta v zlatu	119.60	119.65
„ v kronah 4%	99.90	99.90
Avst. investicijska renta 3½%	91.30	91.30
Ogrska renta v zlatu 4%	119.05	119.05
„ v kronah 4%	97.95	97.95
„ renta 3½%	89.55	89.25
Akcije nacionalne banke	1635.—	1635.—
Kreditne akcije	668.25	668.—
London, 10 Lstr.	249.32½	249.32½
100 državnih mark	117.52½	117.52½
20 mark	23.50	23.51
20 frankov	19.07	19.07
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesaraki cekini	11.33	11.33

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.05
5% italijanska renta —, španska exterior 87.65
akcije otomanske banke 597.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 86.57
menice na London 251.20, avstrijska zlata rea 101.25
ogrska 4%, zlata renta 101.50, Ländlerbank —, turške srečke 127.50
pariška banka 12.57, italijanske meridijske akcije 730.—, akcije Rio Tinto 14.72
Erdna

London. (Sklep.) Konsolidiran dole 88½
Lombardi 3½, srebro 25¼, španska renta 87.—
italijanska renta 103½, tržni diskont, 2½, menice na Dunaju 24.21
dobrodo bank —, izplačila bank —, Erdna

Tržna poročila 20. oktobra.
Budimpešta Pšenica za oktober 10.23 do 10.23; za april 10.61 do 10.65
Rž za oktober — do —; za april 8.06 do 8.08
Oves za okt. K 6.92 do 6.93; za april 7.34 do 7.35
Koruza za oktober 7.40 do —, za maj 7.49 do 7.50.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje slabotno, mirno. Prodaja 15.000 met. stotov., vzdržano. Druga zita vzdržano. Vreme: oblačno.

Havra. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 44.75 frk, za dec 45.—
Mirmo. New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, nespremenjeno, 5 zvišanja.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos good average za september 36.—, za dec 36½, za marec 37.—, za maj 37½, vzdržano. Kava Rio navadna loco 36—39, navadna rečna 40—42, navadna dobro 43—45.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za oktober 21.95 za dec 22.15, za marec 22.50, za maj 22.75, za julij 22.95, za sept 22.20. Mirmo. — Vreme: lepo.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Malispromptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 11½, Sh. Java 12.3 Sh. Mirmo.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.—, rž za nov. 16.15, za november-februar 16.35, za januar-april 17.— (stalno) — Pšenica za tekoči mesec 23.50 za nov. 23.70, za november-februar 24.05 za januar-april 24.70 (stalno). Moka za tekoči mesec 31.10 za nov. 31.30, za nov-februar 31.65, za januar-april 32.30 (s aln). — Repično olje za tekoči mesec 47.—, za november 47.—, za nov.-december 46.75 za januar-april 47.25 (mirmo.) Spirit za tekoči mesec 48.—, za nov. 42.75 za januar-april 42.25 za maj-avgust 41.50 (mlačno) Sladkor surov 88° usq nov 25¼, — 29— (mirmo), bel za tekoči mesec 32¼, za nov. 32¼, za jan.-april 33¼, za marec-junij 33¼ (mlačno) raffinar 63—65¼. Vreme: lepo.

V posloplju policijskega ravnateljstva na Dunaju se bo vršala jutri ob 8. uri zvečer loterija e. kr. dunajskega policijskega društva za podporo njihovih vdov in sirot. Opozarjamo na jako bogato opremljena dobitke ter se srečke po 1 K vdobijo v vsih loterijah, tobakarnah in menjalnicah.

Jecljanje.

V Trstu se otvori tečaj za zdravljenje glasu. Jamstvo za popolno ozdravljenje. Neštevilo zabvalnih pisem, ki so po mnogih letih došle od ozdravljenjih, kojim se bolezen ni povrnila. Prijave sprejema uprava našega lista ali pa Mad. A. Nagel, Sprachheilanstalt Interlaken (Svica).

Dr. N. Fertilio
specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.

Ul. Torre bianca 45
(vagal. Torrence). TRST.

ORDINUJE: od 10—12 predp. 3—4 pop.
od 4—5 pop. brezplačno.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih. Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij TRST

ulica Malcantoni št. 1
po zelo nizkih cenah.

Oglas

Podpisani uljudno naznanja spoštovanemu sl. občinstvu, da je z današnjim dnem zopet otvoril znano pogrebno podjetje. Medtem, ko se pripravča p. n. sl. občinstvu pod geslom »svojij k svojim«, naznanja, da se nahaja pisarna za vsprejemanje pegrebob na trgu Goldoni (lesni trg) št. 4. Udani

Alojzij Mozetič
lastnik „Novega trž. pogrebnege podjetja“.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko posloplje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po boleznij ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO
Trst.

Natečaj.

Podpisani razpisuje dražbo za zidanje šolskega poslopja v Rčemanjah za dne 11. novembra t. l. koja bo v občinskem uradu v Dolini ob 10. uri predpoludne.

Proračun je:

- 1) za zidarsko delo K 8385-90
- 2) „ kamnoseško delo 1913-13
- 3) „ mizarsko delo 2375-54
- 4) „ kovaško delo 573-77
- 5) „ kleparsko delo 288-50
- 6) „ razna druga dela 602-—

Skupaj K 14138-53

Ponudbe z 10% vadijem je predložiti podpisanemu do dne 10. novembra opoldne.

Načrti in proračuni so na ogled v uradu podpisanega vsaki dan ob uradnih urah do dneva dražbe.

Delo se odda skupno, ali pa tudi v posamičnih strokih za najnižji ponudek.

Krajni šolski svet v Dolini dne 15. oktobra 1904.

Predsednik:
Pangerc

PRODAJALNICA JESTVIN
— Ivan Gnot —
TRST — ulica Giulia 33 — TRST

Kava, sladkor, testenine, moko
— najboljših mlinov, okajeno meso.
— Vedno sveže blago. — Konkurenčne cene.

Išče se kolarski delavec. Več se izve v „Nar. Domu“ Sv. Ivan pri Trstu.

Drogerija
GUSTAV MARCO
ulica Giulia št. 20.

Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.

Zaloga šip in steklenin.

Srečkanje jutri!
Srečke po K. l. c. kr. dnu. polic. loterije

1500 dobitkov, mej katerimi 100 glavnih v ukupnem znesku K 50 000. Glavni dobitki K 25 000, 5000, 1000 se na zahtevo izplačajo v gotovini po odbitku 10% postavne pristojbine. Srečke se prodajajo v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijah. Vsak kupec srečke vdobi brez plačno in franko izkaz srečkanja.

Ces. kr. policijske loterije pisarna, Dunaj 1., S-hotterring 11 (Policijsko poslopje.)

Kam greš? Inštrik: Rehar Peter. Inštrik: Rehar Peter. Inštrik: Rehar Peter. Inštrik: Rehar Peter. Inštrik: Rehar Peter.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO. TELEFON ŠT. 216.

Otvorilo se je velikansko skladišče
ALL'UNIVERSO
Trg Carlo Goldoni 1.

Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in obleke za moške, dečke in otroke.

Veliki dohodi blaga iz tu in izozemskih tovarn. — Naročbe po meri hitro in točno.
Govori se slovenski. Najugodnejše cene.

URAR
F. PERTOT
Trst, ul. Poste nove 3

prilagojena veliki izbor ur: Omega, Schaffhouse Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlata, srebrne in kovinske ure za gospe.

Izbora ur za birno Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

M. U. Dr. Ant. Záhorský
ulica Torre Bianca št. 8

prilagojena svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih.

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop. Telefon št. 1384.

— Manufakturna trgovina —
Ambrosich & Modricky
TRST - ul. Belvedere 32 - TRST

Fuštanj za krila širok 90 cm po 36. 42 novč. Fuštanj veleur od 27 novč. dalje, bel, siv in piquet fuštanj. Kofen'na bela in siva. Maje, sjali in rute. Odeja od volne ali bombaža. Pregrinjala preproge za mej posteljo. Kravate, sragee za moške in ženske. Krila, nogavice, čipke in žamet, kakor tudi raznovrstne drobnarije.

Anton Skerl
mehanik
Piazza delle Legna 10. (hiša Caccia).

Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.

Internacionalna godba in petje
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.

Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.

NB. V otajšanje nakupovanja se prodaja vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni se dobi za samo
2 gl. 95 nč.
krasna garnitura obstoječa iz
14 krasnih dragocenih predmetov in sier:

- 1 ura od niklja, Anker remon. (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom točno urejena s 3 letnim jamstvom in skatljico
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s privešom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla, za kravate z imi tir. briljanti.
- 1 per gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za sragee in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvijuu.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih predmetov z uro Anker-Remont. vred pošilja le za 2 gld. 95 nč. s povzetjem ali po naprej poslanem denarju, tvrdka

BRÜDER HURVIZ
Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarajoče sprejemem v 8 dneh nazaj in povrnem denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika

Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih dragocenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo. Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasni žepni album s 15 razglednicami mesta Krakove.

Otvorila se je nova prodajalnica
modnih predmetov (angleške specijalitete) za gospe

Fran Lanfredini
ul. Sv. Antona št. 2 (Palača Treves).

Zdravniško obvestilo

Med. univ. Dr. Živko Sapajne
em. el. operateur

c. kr. vseuč. češke kirurški klinike prof. dr. KARLA MAYELA v Pragi najuljudneje naznanjam sl. občinstvu, da sem se nastanil v Trstu in izvršujem zdravniško prakso

— kot praktični zdravnik in specijalist za kirurški obolenja —
Manjše operacije izvršujem brez bolečin v svojem stanovanju.

Za uboge brezplačno.
Sl. rodbinam se priporočam kot hišni zdravnik.

Ordinacija; 3—4
TRST, ulica sv. Spiridijona 10, l. n. (nasproti pravoslavne cerkve).

KONSTANTIN RUBINIK
Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladanje in čiščenje svetilk na plin ob času selitve. Nprekosljive plinove mrežice. — Vsakovrstni pripadki za razsvetljavo.
Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

— Tvrdka —
E. DEVEGLIA
V modi, manufakturah in drobnarijah

— naznanja cenjenim odjemalcem —
da se je s 24. avgustom t 1 preselila v ulico delle Poste št. 1 — v ulico Nuova št. 49 in to z ozirom na udobnost mnogobrojnih odjemalcev, ki stanujejo v raznih krajih mesta.

Pri tej priliki sti se obe prodajalnici založili z novim blagom same novosti. — Cene brez konkurence

Zaloga blaga od partije

TRST - ulica S. Caterina št. 8, vogal Piazza Nuova - TRST

Velikanska partija fuštanja od 20 novč. više
Velika partija zimskih srage „ 40 „ „
Raznovrstni moderci (novost) „ 70 „ „
Izbrana partija blaga za ženske „ 24 „ „

Vsi navedeni predmeti vsled faliranja po znižanih cenah!

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET
(C. Vecchiet).

TRST. — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svoje prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. — Cene zmerne.

Na prodaj je po primerni ceni 500 sežnjev (1800) m zemljišča za zidanje obdano od treh cest, na zdravem in lepem kraju, z razgledom na morje. Zraven tega zemljišča je na prodaj tudi drugih 1000 sežnjev, svetla, ki je tudi pripraven za zidanje hiš ali obrtniških podjetij. Pojasnila daje vratar hiše št. 5 v ulici Molino a vento.

INDRA TEA

najboljši in najfinjši čaj sveta!
Zmes najfinjših in najmočnejših kineskih, cejlonskih in indijanskih čajev. Se vdobiva v boljših prodajalnicah jestvin, delikates in drogerijah.
Indra Tea Imp. Comp. Trst.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu. Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih plem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valot, novcev in deviz. remese izdaja k vsakemu krehanju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vsvočuje zapale kupone.

Daje prednjme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Bakompt in inkaso mesta. Bor - za narodla.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge dne vdiča.

Promet s čeki in nakaznicami.